

приети тамъ и третирани сравнително добръ, благодарение застѣпичеството на баронъ Ливена, руски полковникъ¹⁾).

Но възстанието, именно поради жестокостта, съ която е било потушено, прѣдизвиква анкета отъ страна на Европа. Впечатленията на анкетъоритѣ, между които е билъ и Бланки, сж важни намъ въ дадения случай по това, че тѣ ни говорятъ за бунтъ на българи и за българско население въ тия покрайнини. И да не бѣха обаче тѣ, достатъчно би било да се сравнятъ народностнитѣ характери на сърби и българи, да се хвърли погледъ върху революционнитѣ движения въ едната и другата страна, за да се разбере, че движението въ нишко е дѣло на българи. За да не се простираме надълго, ще си позволимъ да цитираме едно кратко сравнение между характеритѣ на двата близки народа, което твърдѣ краснорѣчиво говори: сърби или българи сж били възстаналитѣ. „Карактеръ Бугарина много е блажій и слабій него Србина, онъ е свако угнѣтеніе трпѣливо поднео, и текъ у последнѣ године почела са мало по мало противность противъ тешкогъ господаренія спаия появлявати, противность, какова се у Сербіи и у Босной обично пре знаменитогъ движенія примѣчавала“²⁾. А изрично потвърждение на българския характеръ на това движение намиране въ най-шовинистичния и най-враждебно настроения намъ вѣстникъ „Видов дан“, родоначалникъ и ревностенъ разпространителъ на сръбскитѣ стремежи: „Бугари су се дизали да извојују своја права још док ни изашао наје хат-и-хумајун. Године 1840 у нишком, године 1848 у видинскомъ округу били су озбиљни устанци па се угушише у крви“³⁾.

Пъкъ и въ писмата, размѣнени по поводъ на възстанието прѣзъ 1835 год., между князь Милана и „попечителя на иностранитѣ дѣла“ Аврамъ Петрониевичъ, както и въ тия до нишкия мухафизъ Салихъ-паша, никждѣ не се говори за сръбско население, макаръ и да не се поменава и за българско, както би било, ако то дѣйствително бѣше смѣтано тогава за часть отъ сръбската народность. Сжщото се вижда и въ писмата на князь Михаила⁴⁾.

¹⁾ Романски, стр. 46—47.

²⁾ Сербске народне новине, г. VII, бр. 27, стр. 107—108 отъ 6 апр. 1844 г.

³⁾ Видов данъ, г. VI, бр. 244, стр. 1 отъ 31 дек. 1866 г.

⁴⁾ Вижъ М. Ъ. Миличевић — Краљевине Србја. Гл. Нови крајеви, отъ стр. 36 до стр. 50.